

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Kompensācija](#) > [Zaudējumu Atlīdzības Pieprasīšana No Likumpārkāpēja](#) > Estonia

Zaudējumu atlīdzības pieprasīšana no likumpārkāpēja

Saturu nodrošina

Igaunija

Igaunija

Kā es varu pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu vai citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja tiesvedībā (kriminālprocesā), un kam man būtu jāadresē šāda prasība?

Jums ir tiesības iesniegt civilprasību par zaudējumu atlīdzināšanu pret apsūdzēto kriminālprocesa ietvaros. Izmeklēšanas struktūrai vai prokuratūrai ir jāizskaidro cietušajam civilprasības iesniegšanas procedūra, pamatprasības attiecībā uz civilprasību, civilprasības iesniegšanas termiņš un sekas, kas radīsies, ja šo termiņu nokavēs.

Kurā brīdī kriminālprocesa laikā man būtu jāiesniedz prasība?

Jums ir tiesības iesniegt civilprasību ne vēlāk kā 10 dienas pēc iepazīšanās ar krimināllietas materiāliem. Ir iespējams prasīt, lai prokuratūra pagarina šo termiņu.

Ja šis termiņš tiek nokavēts, civilprasība tiks nodota atpakaļ, bet šādā gadījumā jūs varat iesniegt prasību par kompensāciju civiltiesā.

Ko es varu prasīt savā prasībā, un kā man tā būtu jāiesniedz (vai ir jānorāda kopsumma un/vai individuālie zaudējumi, negūtā peļņa un procenti)?

Civillietā jūs varat izvirzīt prasību, kuras mērķis ir atjaunot vai izlabot labklājības stāvokli, kas sagrauts ar darbību, kura ir kriminālprocesa priekšmets. Faktiskajiem apstākļiem, kas ir šādas prasības pamatā, ir būtiski jāpārklājas ar izskatāmā nodarījuma faktiem, un ir jābūt iespējai izskatīt šādu prasību civilprocesā.

Civilprasība jāiesniedz rakstiski, un tajā jānorāda ziņas par prasītāju un atbildētāju un skaidri jāizklāsta cietušā prasības formulējums un faktiskie apstākļi, un pierādījumi, kas ir cietušā prasības pamatā. Prasībai jābūt pabeigtai (t. i., tajā jābūt norādītām visu to kaitējuma veidu summām, par kuriem cietušais prasa kompensāciju). Prasībā par morāla kaitējuma kompensāciju prasītās kompensācijas summu var neprecizēt un var prasīt taisnīgu kompensāciju, ko tiesa nosaka pēc saviem ieskatiem.

Procesa virzītājs var noteikt termiņu trūkumu novēršanai civilprasībā.

Vai ir īpaša veidlapa šādu prasību iesniegšanai?

Nav noteiktas īpašas veidlapas civilprasību iesniegšanai.

Kādi pierādījumi man jāiesniedz savas prasības pamatošanai?

Civilprasībai jāpievieno pierādījumi par faktiem, kuri ir cietušā prasības pamatā un uz kuriem cietušais plāno atsaukties neatkarīgi no prokuratūras iesniegtā pierādījumu kopuma.

Vai saistībā ar manu prasību ir jāmaksā nodevas tiesai vai citas izmaksas?

Par civilprasības izskatīšanu kriminālprocesā nav jāmaksā valsts nodevas, izņemot civilprasību par morāla kaitējuma kompensāciju, ja šādas kompensācijas prasība ir pamatota ar iemesliem, kuri nav miesas bojājumu izraisīšana vai citi veselības traucējumi, vai nodrošinātāja nāve.

Ja civilprasība tiek noraidīta, izdevumus, kas saistīti ar civilprasības tiesvedību vai prasības pierādīšanu publiskajās tiesībās, sedz cietušais. Ja civilprasība tiek apmierināta daļēji, tiesa daļa ar civilprasības tiesvedību saistītos izdevumus starp cietušo, apsūdzēto un atbildētāju, ņemot vērā visus apstākļus. Tiesa var arī nolemt, ka cietušā izdevumi, kas saistīti ar civilprasības tiesvedību, ir daļēji vai pilnā apmērā jāsedz cietušajam, ja uzdot izdevumu segšanu pretējai pusei būtu īpaši netaisnīgi vai nepamatoti attiecībā pret šo pusi.

Ja tiesa atsakās izskatīt civilprasību attaisnojoša sprieduma vai kriminālprocesa izbeigšanas dēļ, ar civilprasības tiesvedību saistītos izdevumus sedz valsts. Ja tiesa atsakās izskatīt civilprasību jebkāda cita iemesla dēļ, tiesa daļa ar civilprasības tiesvedību saistītos izdevumus starp cietušo un valsti, ņemot vērā visus apstākļus.

Vai es varu saņemt juridisku palīdzību pirms tiesvedības un/vai tās laikā? Vai es varu saņemt šādu palīdzību, ja nedzīvoju valstī, kur notiek tiesvedība?

Jūs saņemsiet valsts juridisko palīdzību, ja pastāvēs pamati, kas paredzēti Valsts juridiskās palīdzības likumā. Ja tiesa konstatē, ka bez advokāta palīdzības jūsu būtiskās intereses var tikt nepietiekami aizsargātas, tiesa pēc savas iniciatīvas var nolemt piešķirt jums valsts juridisko palīdzību, pamatojoties uz Valsts juridiskās palīdzības likumā paredzēto procedūru.

Persona var saņemt valsts juridisko palīdzību, ja tās finanšu stāvoklis juridiskās palīdzības pieprasīšanas brīdī ir tāds, ka tā nevar samaksāt par kompetenta jurista pakalpojumiem vai var samaksāt par juridiskajiem pakalpojumiem tikai daļēji vai pa daļām, vai ja personas finanšu stāvoklis pēc samaksas par juridiskajiem pakalpojumiem neļaus tai apmierināt iztikas pamatvajadzības.

Valsts juridisko palīdzību piešķir personām, kurām brīdī, kad tās iesniedz pieteikumu par valsts palīdzību, ir pastāvīgā dzīvesvieta Igaunijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai kuras ir Igaunijas Republikas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts valstspiederīgie. Citām personām juridisko palīdzību piešķir tikai tad, ja šāds pienākums izriet no Igaunijas starptautiskajām saistībām.

Minētajā likumā ir noteikti valsts juridiskās palīdzības atteikuma pamati. Valsts juridisko palīdzību nepiešķir, ja, piemēram, pieteikuma iesniedzējs var aizsargāt savas tiesības pats, ja pieteikuma iesniedzējam pieder īpašums, ko var pārdot bez īpašām grūtībām, lai segtu juridisko pakalpojumu izmaksas, un ja juridisko pakalpojumu izmaksas, iespējams, nepārsniedz vairāk nekā divas reizes pieteikuma iesniedzēja mēneša ienākumus, atskaitot nodokļus un obligātās apdrošināšanas maksājumus, no tiesību aktiem izrietošā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma izpildei mērķiezīmētās summas, kā arī pamatotas mājokļa un transporta izmaksas. Tāpat valsts juridisko palīdzību nepiešķir, ja konkrētajos apstākļos ir skaidrs, ka pieteikuma iesniedzējs, visticamāk, nevarēs aizsargāt savas tiesības, ja valsts juridisko palīdzību pieprasa, lai iesniegtu prasību par morāla kaitējuma atlīdzināšanu, un konkrētajā lietā nav sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm, vai ja iespējamie ieguvumi pieteikuma iesniedzējam lietas iztiesāšanā ir nepamatoti mazi, salīdzinot ar aplēstajām valsts juridiskās palīdzības izmaksām.

Valsts juridisko palīdzību piešķir, pamatojoties uz personas pieteikumu. Ja persona iesniedz pieteikumu par valsts palīdzību kā cietušais kriminālprocesā, par valsts juridiskās palīdzības sniegšanu attiecīgajai personai lemj tiesa, kas izskata konkrēto lietu, vai — krimināllietas pirmstiesas izmeklēšanas laikā — tiesa, kurai ir jurisdikcija izskatīt krimināllietu.

Pieteikums par valsts juridisko palīdzību jāiesniedz igauņu valodā, izmantojot attiecīgo pieteikuma veidlapu. Pieteikumu var iesniegt arī angļu valodā, ja juridisko palīdzību pieprasa fiziska persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai kura ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts valstspiederīgais.

Personai, kura iesniedz valsts juridiskās palīdzības pieteikumu, savam pieteikumam jāpievieno pienācīgi sagatavota un parakstīta izziņa un, ja iespējams, citi pierādījumi par tās finanšu stāvokli. Ja personas pastāvīgā dzīvesvieta nav Igaunijā, tai savam pieteikumam jāpievieno izziņa par saviem un savu ģimenes locekļu ienākumiem pēdējos trīs gados, ko izdevusi attiecīgās personas dzīvesvietas valsts kompetentā iestāde. Ja šādu izziņu nevar iesniegt no pieteikuma iesniedzēja neatkarīgu iemeslu dēļ, par valsts juridiskās palīdzības piešķiršanu var lemt arī bez izziņas.

Kādos gadījumos krimināltiesa noraida manu prasību pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju vai atsakās izspriest manu prasību?

Tiesa var atteikties izskatīt civilprasību jo īpaši tad, ja prasība neatbilst attiecīgajām prasībām, ja kriminālprocess tiek izbeigts vai ja tiek pieņemts attaisnojošs spriedums. Tiesa var atteikties izskatīt civilprasību arī tad, ja cietušais vai apsūdzētais neierodas uz tiesas sēdi un lietu nevar izskatīt bez viņu klātbūtnes. Turklāt tiesa var atteikties izskatīt civilprasību, ja tiek pieņemts notiesājošs spriedums.

Civilprasību noraida, ja nav pamata to apmierināt.

Vai es varu pārsūdzēt šādu lēmumu vai prasīt citu tiesisko aizsardzību/atlīdzību?

Ja tiesa ir atteikusies izskatīt jūsu civilprasību, jūs varat iesniegt civiltiesā prasību par zaudējumu atlīdzināšanu. Jums ir tiesības pārsūdzēt pirmās instances nolēmumu rajona tiesā.

Ja tiesa apmierina manu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kā es varu pārliecināties, vai noziedzīgā nodarījuma izdarītājs izpilda spriedumu, un kādu palīdzību es varu saņemt, lai par to pārliecinātos?

Ja notiesātais noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nemaksā spriedumā noteikto summu, jums ir tiesības, pamatojoties uz spriedumu, vērsties pie tiesu izpildītāja, kurš noorganizēs izpildes procedūru.

■ Lapa atjaunināta: 15/08/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.